Initiativärende

Säkerställ kompetenshöjande insatser inom funktionsstödsverksamheten

Vi ser med stor oro på förvaltningens prognos för att nå en budget i balans, som innebär att cirka 30 miljoner kronor ska sparas på förvaltningsövergripande kostnader och där minskade kompetenshöjande insatser pekas ut som en del av lösningen. Detta är enligt vår mening djupt problematiskt.

Bristande kompetens är ett återkommande tema i lex Sarah-utredningar, i tillsynsärenden från Inspektionen för vård och omsorg samt i den kritik som framförts av revisionen. När verksamheter har brustit i bemötande, rättssäkerhet eller hantering av enskilda individer är just kompetenshöjande insatser ofta en av de viktigaste åtgärderna i de handlingsplaner som tas fram.

Vi vet att olagliga begränsningsåtgärder ofta har sin grund i bristande kunskap och kompetens hos personalen. Det kan handla om att personal placerar möbler framför dörrar för att begränsa en persons rörelsefrihet, använder så kallad ”änglavakt” i bil eller monterar haspar och lås som begränsar den enskildes frihet. Gemensamt för dessa situationer är att de inte sällan uppstår när personal saknar tillräcklig kunskap om lagstiftning, rättigheter och alternativa arbetssätt.

Att minska de kompetenshöjande insatserna riskerar därför att leda till fler brister, fler avvikelser och ytterst fler inskränkningar i Malmöbornas fri- och rättigheter. Kompetensutveckling ska inte betraktas som en budgetregulator utan som en grundläggande förutsättning för en rättssäker och kvalitativ verksamhet.

I stället för att minska de kompetenshöjande insatserna behöver nämnden få en tydligare bild av vilken kompetens som finns i verksamheten och var det finns eventuella brister. Vi föreslår därför att förvaltningen får i uppdrag att kartlägga den befintliga kompetensen och, utifrån resultatet, identifiera behov av framtida kompetenshöjande insatser.

Vi föreslår även att förvaltningen tar fram en handlingsplan som omfattar respektive avdelning. Vår erfarenhet av de senaste årens ekonomiska omställningsarbete är att detta främst drabbar Malmöbon och den personal som arbetar närmast Malmöborna. Något som inte minst blivit tydligt i sommar då vi i Sydsvenskan kunnat läsa rubrikerna “Knivhot stoppade arbetet – ändå möts vikarier av hot och kastade tallrikar” samt “Larmen på Malmös LSS-boenden – sommarvikarier vågar inte gå till jobbet”. För att vi i politiken ska kunna säkerställa såväl fungerande introduktioner för nya medarbetare som kompetenshöjande insatser genom arbetslivet är en handlingsplan som synliggör vad omställningsarbetet och förd politik leder till för typ av besparingar helt avgörande.

Med anledning av ovanstående föreslår vi Funktionsstödsnämnden besluta

att ge funktionsstödsförvaltningen i uppdrag att ta fram en handlingsplan för hur en budget i balans ska uppnås utan att nödvändiga kompetenshöjande insatser minskas,

att handlingsplanen ska redovisa vilka alternativa åtgärder som övriga avdelningar och verksamhetsområden kan vidta för att bidra till en budget i balans,

att ge funktionsstödsförvaltningen i uppdrag att särskilt redovisa vilka konsekvenser minskade kompetenshöjande insatser kan få för verksamhetens kvalitet och rättssäkerhet, antalet ärenden enligt lex Sarah samt risken för otillåtna begränsningsåtgärder,

att ge funktionsstödsförvaltningen i uppdrag att kartlägga den befintliga kompetensen inom verksamheten, identifiera eventuella kompetensbrister samt, utifrån kartläggningens resultat, ta fram en plan med prioriterade insatser inom de områden där behov konstaterats,

att uppdragen ovan återrapporteras löpande till nämnden

Malmö 12 augusti 2026

Malin Ahlström (M)
Joakim Larsson (M)
Lise-Lott Douhane (M)

Med instämmande av
Björn Lenander (M)
Karin Leo (M)
Ewa Langerbeck (C)